

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 18–19 травня 2017 року)

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2017

3. Халупний А. В. Правові аспекти проблематики проведення земельних торгів / А. В. Халупний // Землевпорядний вісник. - 2014. - № 6. - С. 4-6

ПРОБЛЕМА ВТІЛЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ТА ІДЕЙ У СФЕРІ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА НА ЗАКОНОДАВЧИЙ РІВЕНЬ

Моканик М. Р.

Студентка III курсу ІПКЮ

Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого

Науковий керівник: Савчук О. О.

к.ю.н, науковий співробітник НДІ ПЗІР НАПрН України,

асистент кафедри екологічного права

Національного університету ім. Ярослава Мудрого

Існує вірогідність, що якщо ми продовжимо експлуатувати Землю так, ніби завтрашній день ніколи не настане, то він і не настане. Екологічні проблеми Землі – це проблеми кожної людини, незалежно від країни, в якій вона проживає. Для того, щоб «людина розумна» змогла підтвердити цей статус, їй необхідно для початку хоча б у питаннях екології стати космополітом. Від Діогена Синопського, який називав себе «громадянином світу» до сучасних мислителів таких як Жак Фреско та Марта Нуссбаум лунають заклики до космополітизму, для того, щоб проблеми, які стосуються всіх, не вирішувати локально, а діяти глобально [1, 254; 2; 3].

І. І. Бойко також наголошує, що ми маємо не лише досягнути рівня екологічної свідомості, а й сформувані вищий – ноосферний світогляд, який повинен бути побудований не на основі політичної картини світу, яка є суб'єктивно створеною і змінюваною, а на науках про природу і суспільство, які підпорядковують свої дослідження ідеї збереження Земної цивілізації [4, 168].

Екологія нашої планети потребує співпраці та повної взаємної координації дій. Адже який зиск з того, що одні країни роблять все можливе задля збереження та відновлення екологічної ситуації у світі, а інші навіть не турбуються цим питанням, звертаючи увагу лише на воєнне озброєння та шляхи вдосконалення виробництва для збільшення ВВП своєї країни.

Рівень свідомості українців в питаннях, що стосуються екології, зростає з кожним роком. Все дедалі частіше ми намагаємося втілити у життя досвід сусідніх країн, але все залишається лише бажанням, адже на шляху втілення часто з'являються перепони на законодавчому рівні.

Найгострішим питанням сьогодення для нашої країни є проблема відходів. У 2014 році В. І. Гетьман у своїй статті зазначав, що визначити рівень цивілізованості країни можна по тому, як вона ставиться до сміття, та назвав світовою проблемою «сміттєву кризу» [5, 46]. Значна частина цих відходів (9% усіх відходів людства) – це вироби з поліетилену, який розкладається більше 500 років [5, 48]. Багато пакетів з поліетилену згодом виявляються в світовому океані, що призводить до катастрофічних наслідків для морської фауни, та збираються течіями у величезні «сміттєві плями» площею в кілька сотень тисяч квадратних кілометрів. В північній частині Тихого океану названі відходи сформували «Східний сміттєвий континент» [6].

В. І. Гетьман вказує на те, що в цивілізованому світі до поліетилену вже склалося негативне ставлення, та наводить приклади країн, які вже зробили кроки для виправлення цієї помилки людства. Це Єгипет і Аргентина, в яких у 2011 році було заборонено виробництво поліетиленових пакетів, Буенос-Айрос, в якому був прийнятий закон щодо заміни поліетиленових пакетів на паперові або зі спеціальних матеріалів, які швидко деградують [5, 48].

У Франції з 2016 року вступила в силу поетапна заборона на використання поліетиленових пакетів у супермаркетах, булочних, аптеках, АЗС і на ринках на території всієї країни [7]. Це є реакцією на вимогу Єврокомісії [8].

В Україні в 2010 році Всеукраїнська екологічна ліга теж подавала законопроект у Верховну Раду щодо обмеження, а згодом і повне вилучення поліетиленових пакетів з побуту [9]. 3 липня 2012 року громадська організація провела у Верховній Раді України засідання круглого столу, під час якого було представлено проекти Законів України «Про заборону ввезення і реалізації на території України мийних засобів на основі фосфатів» та «Про обмеження виробництва, використання, ввезення та розповсюдження в Україні полімерних пакетів», розроблені експертами ВЕЛ із залученням науковців, провідних юристів та фахівців різних секторів економіки [10].

Представники міністерств, науки, підприємств підтримали ініціативу. Також законопроекти мали широку підтримку серед населення, про що повідомили представники громадських організацій природоохоронного спрямування Денис Павловський, координатор проектів з хімічної безпеки ВЕГО «Мама-86» та Світлана Берзіна, президент ВГО «Жива планета» [10].

Проект закону «Про обмеження виробництва, використання, ввезення та розповсюдження в Україні полімерних пакувальних пакетів довготривалого розкладу» вперше був зареєстрований 24.10.2012 р., відкликаний 12.12.2012 р. Вдруге зареєстрували проект закону «Про обмеження виробництва, використання, ввезення і розповсюдження в

Україні полімерних пакетів і упаковок тривалого розщеплення» 20.02.2013 р., відкликаний 27.11.2014 р. Втретє, поки що востаннє, проект закону «Про обмеження виробництва, використання, ввезення і розповсюдження полімерних пакетів» зареєстрований був 06.10.2015 р., а відкликаний 21.02.2017 року. В останньому проекті, у преамбулі зазначається, що закон запроваджує обмеження виробництва, використання, ввезення та розповсюдження на території України полімерних пакетів, з метою поліпшення охорони навколишнього природного середовища та стану благоустрою територій [11]. Головною вадою проекту називають те, що він є ніби загальним та неконкретним. Виникають питання щодо фінансування заходів з обмеження обігу полімерних пакетів тривалого розщепленню та механізмів реалізації [12].

Тим часом у містах країни неодноразово поступають звернення громадян до Адміністрації Президента, міських рад у вигляді електронних петицій, в яких закликають заборонити поліетиленові пакети, на що у відповідь отримують лише посилання на проект вищезазначеного закону, який не можуть прийняти з 2012 року.

А у 2016 році харків'янин Сергій Тимчук вирішив питання з утилізацією пакувальних матеріалів, створивши їстівну плівку для продуктів з кукурудзяного крохмалю, який не має смаку. Екологічно чистий поліетилен дозволяє продовжити термін зберігання їжі й абсолютно не шкодить навколишньому середовищу [13].

Кожного року відбуваються відкриття нових шляхів до вирішення проблем екології, але існує безліч перепон формального характеру, які не дають змоги втілити ідеї у життя. На мою думку, законопроекти, стосовно вирішення екологічних проблем мають бути пріоритетними та обов'язково доопрацьовуватися фахівцями, або виноситись на референдум. Адже, якщо ігнорувати заклики суспільства та потреби Землі, завтрашній день та наше щасливе, здорове життя у ньому буде під питанням.

ЛІТЕРАТУРА

1. Диоген Лаэртский. О жизни, учениях и изречениях знаменитых философов / Пер. М. Гаспарова. – М., 1979.
2. Жак Фреско. Всё лучше, что не купишь за деньги [Электронный ресурс] – Режим доступа:
http://www.ereading.club/bookreader.php/1024775/Fresko__Vse_luchshee%2C_что_ne_kupish_za_dengi._Mir_bez_politiki%2C_nischety_i_voyn.html
3. Марта Нуссбаум. Патриотизм и космополитизм [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.ruthenia.ru/logos/number/53/08.pdf>

4. І. І. Бойко. Концептуальні вимоги екологічної свідомості [Електронний ресурс] // Біоресурси і природокористування. – 2013. – 5, № 1-2. – С. 161-168. – Режим доступу: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bio/article/viewFile/2504/2447>
5. В. І. Гетьман. Сучасний стан проблеми відходів: небезпека для життя [Електронний ресурс] // Довкілля та здоров'я. – 2014. – №2 (69). – С. 45-50. Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/cuchasniy-stan-problemi-vidhodiv-nebezpeka-dlya-zhittya>
6. Велика тихоокеанська сміттєва пляма / Вікіпедія [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Велика_тихоокеанська_сміттєва_пляма
7. «Зеркало недели. Украина» [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://dt.ua/WORLD/u-franciyi-zaboronili-polietilenovi-paketi-212531_.html
8. Українське національне інформаційне агентство «Укрінформ» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-abroad/1937697-polietilenovi-paketi-z-1-sichnya-u-frantsiji-poza-zakonom.html>
9. «Громадське радіо» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://hromadskeradio.org/ru/programs/na-svizhu-golovu/ukrayina-mala-vidmovytysya-vid-polietylenu-shche-u-2014-roci-ekolog>
10. Всеукраїнська екологічна ліга [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ecoleague.net/diialnist/zakonodavchi-initsiatyvy/zakonoproekty>
11. Проект Закону про обмеження виробництва, використання, ввезення і розповсюдження полімерних пакетів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56704
12. Ігор Усенко, Євген Ромінський. Експрес-огляд законотворчої діяльності Верховної Ради України Бюлетень № 110 Законопроекти, зареєстровані в парламенті за період 30.01.2017 – 03.02.2017 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://khpg.org/index.php?id=1491679908>
13. «EcoTown» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ecotown.com.ua/news/КНаркив-yanyn-vynayshov-yistivnyy-polietylen/>